

Tematica și bibliografia examenului de licență

anul universitar 2009-2010
(I sesiune: iunie 2010)

Limba română

I. Istoria limbii române. Istoria limbii române literare. Stilistică. Pragmatică.

A. Istoria limbii române

- Originile limbii române. Periodizarea istoriei limbii române.
- Latinitatea limbii române (lexic); trăsături generale
- Structura etimologică a vocabularului limbii române; aspecte generale.

Bibliografie

1. Maria Cătănescu, *Limba română. Origini și dezvoltare*, București, Editura Humanitas, 1996, p. 9-75;
2. Marius Sala, *De la latină la română*, București, Univers enciclopedic, 1998, p. 61-100; 114-133.

B. Istoria limbii române literare

- Originea și baza dialectală a limbii române literare; normele limbii literare din secolul al XVI-lea.
- Normele limbii literare în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea. Dezvoltarea stilului beletristic (Miron Costin, Ion Neculce, cronicarii munteni, Dosoftei, Dimitrie Cantemir).
- Limbajul figurativ al poeziei romantice pre-eminesciene.
- Stilul beletristic în a doua jumătate a secolului al XIX-lea; Mihai Eminescu – inovații în limbajul poetic; Ion Creangă – oralitatea limbii și a stilului; I.L. Caragiale – procedee ale comicului de limbaj.

Bibliografie

1. Al. Rosetti, B. Cazacu, L. Onu, *Istoria limbii române literare, vol. I, De la origini până la începutul secolului al XIX-lea*, ed. a II-a, București, Editura Minerva, 1971 (p. 61-77 și capitolele: Miron Costin; Ion Neculce; Cronicarii munteni; Dosoftei; Dimitrie Cantemir);
2. Ion Gheție, *Istoria limbii române literare. Privire sintetică*, București, EȘE, 1978, p. 11-32; 77 – 125;
3. Mihaela Mancaș, *Limbajul artistic românesc modern. Schiță de evoluție*, București, Editura Universității din București, 2005, p. 30-48, 118- 209.

C. Stilistică funcțională

- Structura stilistică a limbii române contemporane.
- Stilurile funcționale ale românei actuale; prezentare generală a trăsăturilor distinctive.

Bibliografie

1. D. Irimia, *Structura stilistică a limbii române contemporane*, București, EȘE, 1986, p. 103-243.

D. Pragmatică

1. Acte verbale; structură, clasificare, mărci ale forței ilocutionare
2. Forme ale implicitului discursiv: presuposiții (tipuri, declanșatori), implicaturi

3. Strategii ale politeții; forme de actualizare discursivă

Bibliografie:

1. Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, *Limba și comunicare. Elemente de pragmatolingvistică*, București, Editura ALL, 2003, p. 21-60, 65-68, 73-90.

II. Limba română contemporană (lexic; morfologie; sintaxă; fonetică)

A. Lexicologia limbii române contemporane

- Procedee de îmbogățire a vocabularului (împrumutul lexical, calculul lingvistic, derivarea și compunerea).
- Structura semantică a lexicului românesc contemporan (principalele categorii semantice: polisemie, sinonimie, antonimie, paronimie, omonimie).

Bibliografie

1. Angela Bidu Vrănceanu, Narcisa Forăscu, *Limba română contemporană. Lexicul*, București, Humanitas Educațional, 2005, p. 47-145;
2. Ion Coteanu, *Formarea cuvintelor în limba română*, București, EUB, 2007.
3. Adriana Stoichițoiu-Ichim, *Aspecte ale influenței engleze în româna actuală*, București, EUB, 2006, p. 29-38.

B. Morfologia limbii române

- Categoriile gramaticale ale substantivului.
- Categoriile gramaticale ale verbului.

Bibliografie:

1. GALR (*Gramatica limbii române*, Editura Academiei Române, București, 2005), vol. I, p. 61-77, 323-332, 468-482.

C. Sintaxa limbii române

- Organizarea sintactică a grupului verbal (componentă, organizare, descriere a unor funcții din structura grupului: subiect, nume predicativ, complemente)

Bibliografie:

1. GALR (*Gramatica limbii române*, Editura Academiei Române, București, 2005), vol. al II-lea, p. 263-289, 313-351, 371-449.

D. Fonetică și fonologie

Sunetele limbii române: clasificarea articulatorie. Sistemul fonologic al limbii române: vocalele și semivocalele (descrierea fonetică a alofonelor, trăsăturile distinctive); consoanele (descrierea fonetică a alofonelor, trăsăturile distinctive; grupurile monofonematice)

Bibliografie:

- Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia* (coord. Ion Coteanu), ed. a II-a, București, EDP, 1985, p. 18-25, 48-64, 70-76.

Tematica și bibliografia examenului de licență

- anul universitar 2009-2010 -

- I. *Literatura română veche*. Pareneza (**Învățăturile lui Neagoe Basarab**), Poezie (Lirica: Dosoftei; versul epic; cronicile versificate): Istoriografia (Ureche, Neculce, cronicarii munteni). Proza oratorică (Antim Ivireanul), Dimitrie Cantemir (**Divanul...**, **Istoria ieroglifică**). **Viața lumii** de Miron Costin și Cărțile populare.
- II. *Începuturile literaturii românești în sens modern. Poezia*. I. Budai-Deleanu, **Țiganiada**. Poezia boierilor stihuitori (Conachi, Văcăreștii ș.a.). Manifestul romantic al **Daciei literare** și consecințele lui. Poeți pașoptiști: Vasile Cârlova, I. Heliade Rădulescu, Grigore Alexandrescu, C. Bolliac, D. Bolintineanu. În afara romantismului pașoptist: Anton Pann. *Literatura de călătorie* (Dinicu Golescu, I. Codru-Drăgușanu, V. Alecsandri). *Nuvela* (Gh. Asachi, C. Negruzzi, V. Alecsandri, N. Filimon, B.P. Hasdeu). *Fiziologia* (M. Kogălniceanu, C. Negruzzi, I. Heliade Rădulescu). *Romanul de începuturi* (D. Bolintineanu, Alecu Cantacuzino, M. Kogălniceanu, N. Filimon, R. Ionescu). Proza istoriografică și memorialistică (N. Bălcescu, A. Russo). *Teatrul* (Iordache Golescu, C. Facca, B.P. Hasdeu, V. Alecsandri). V. Alecsandri, sinteză a epocii romantice.
- III. *Etapa cristalizării literaturii române și a spiritului critic în sens modern*. Crearea criticii literare (I. Heliade Rădulescu, Radu Ionescu). Titu Maiorescu și spiritul „Junimii”. Mihai Eminescu, I.L. Caragiale, I. Creangă, I. Slavici, Duiliu Zamfirescu, Al. Odobescu, I. Ghica. Estetismul antijunimist: Al. Macedonski și **Literatorul**. Reacții la autonomia esteticului: C. Dobrogeanu Gherea, N. Iorga, G. Ibrăileanu. Ideologii literare ale începutului de secol XX. Poeți reprezentativi ai perioadei posteminesciene: Al. Macedonski, G. Coșbuc, O. Goga, G. Bacovia. Estetismul simbolist.
- IV. *Înnoirea limbajului artistic după Primul Război Mondial*. E. Lovinescu și teoria modernității. Ideologii literare ale anilor '20-'30 și grupări reprezentative („Sburătorul”, „Viața Românească”, „Gîndirea”, „Criterion”, „tînăra generație”). Poeți reprezentativi: T. Arghezi, L. Blaga, I. Barbu, I. Pillat, Al. Philippide. Prozatori reprezentativi: M. Sadoveanu, L. Rebreanu, Camil Petrescu, Hortensia Papadat-Bengescu, G. Călinescu, Mateiu Caragiale, Mircea Eliade, Mihail Sebastian, Gib

- Mihăescu, M. Blecher. Dramaturgi reprezentativi: Camil Petrescu, L. Blaga, M. Sebastian, G. Ciprian, G.-M. Zamfirescu, T. Mușatescu. Critica și istoria literară, eseistica și teoria literară. Avangardele istorice și reprezentanții lor (Urmuz, I. Vinea, Tristan Tzara, Ilarie Voronca, Geo Bogza ș.a.). *Schimbări de atitudine artistică în perioada anilor '40*: Cercul literar de la Sibiu, gruparea „Albatros”, grupul suprarrealist (Gellu Naum, Gherasim Luca, Paul Păun, Virgil Teodorescu, D. Trost).
- V. *Evoluția literaturii după 1948*. Etape. 1) Ideologizarea literaturii (realismul socialist, poezia de agitație și propagandă). Excepții și abateri de la realismul socialist în proza anilor '50: Marin Preda, Eugen Barbu, G. Călinescu, Petru Dumitriu. Destinderea poststalinistă și recuperarea esteticului. Neomodernismul. Poeți reprezentativi: Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ion Alexandru, Ana Blandiana, Ștefan Aug. Doinaș, Ileana Mălăncioiu. Prozatori reprezentativi: M. Preda, N. Breban, Șt. Bănulescu, Eugen Barbu, G. Bălăiță, A. Buzura, C. Țoiu, D.R. Popescu, Fănuș Neagu. Dramaturgi reprezentativi Marin Sorescu, D.R. Popescu, Teodor Mazilu. Epuizarea neomodernismului; alte orientări în poezie: Mircea Ivănescu, Leonid Dimov, Emil Brumaru, Virgil Mazilescu, Angela Marinescu. Alte orientări în proză: Școala de la Tîrgoviște (Radu Petrescu, Mircea Horia Simionescu, Costache Olăreanu), Mircea Ciobanu, Gabriela Adameșteanu. Generația '80 și postmodernismul. Prozatori reprezentativi: Mircea Nedelciu, Mircea Cărtărescu, Ștefan Agopian, Gheorghe Crăciun, Ioan Groșan. Poeți reprezentativi: Mircea Cărtărescu, Ion Mureșan, Nichita Danilov, Mariana Marin, Alexandru Mușina. Critica și istoria literară, eseul.
- VI. *Literatura exilului*. Mircea Eliade, Vintilă Horia, Dumitru Țepeneag, Paul Goma, Monica Lovinescu. *Literatura de sertar*: N. Steinhardt (**Jurnalul fericirii**), I. D. Sârbu.

Bibliografia critică

1. G. Călinescu – *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Minerva, București, 1982;
2. Al. Piru – *Istoria literaturii române de la origini până la 1830*, E.D.P., București, 1977;
3. Tudor Vianu, Șerban Cioculescu, Vladimir Streinu – *Istoria literaturii române moderne* (una dintre ediții);
4. Nicolae Manolescu – *Istoria critică a literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008;
5. *Dicționarul literaturii române până la 1900*, București
6. Dan Horia Mazilu – *Cronicarii munteni*, Editura Minerva, București, 1978; *Introducere în opera lui Dosoftei*, Editura Minerva, București, 1997;
7. Eugen Negrici – *Antim, logos și personalitate* (orice ediție); *Narațiunea în cronicile lui Grigore Ureche și Miron Costin* (orice ediție); *Poezia medievală în limba română* (orice ediție);
8. D. Popovici – *Romantismul românesc*, Editura Tineretului, București, 1969;
9. Paul Cornea – *Originile romantismului românesc*, Editura Minerva, 1972; *Oamenii începutului de drum*, Cartea Românească, București, 1975;
10. Eugen Simion – *Dimineața poezilor*, orice ediție;
11. Mihai Zamfir – *Din secolul romantic*;
12. Z. Ornea – *Junimismul* (orice ediție);
13. Tudor Vianu – *Arta prozatorilor români* (orice ediție);
14. Ov. S. Crohmălniceanu – *Literatura română între cele două războaie mondiale*, ediția a doua;
15. E. Lovinescu – *Istoria literaturii române contemporane (compendiu)*, orice ediție;
16. N. Manolescu – *Arca lui Noe*, I-III (orice ediție);
17. Eugen Simion – *Scriitori români de azi*, I-IV;
18. Eugen Negrici – *Literatura română sub comunism*, I-II;
19. Florin Manolescu – *Enciclopedia exilului literar românesc*, Editura Compania, 2002;
20. Gabriel Mihăilescu – *Universul baroc al „Istoriei ieroglifice”: între retorică și imaginar*, FNSA/ Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, București, 2002;
21. Mircea Cărtărescu – *Postmodernismul românesc*, Editura Humanitas, București, 1999.